

Türkmenistanyň Prezidenti Serdar BERDIMUHAMEDOW:

— BIZ DÜNYANIŇ ÄHLI YURT LARY WE HALKLARY ÜÇIN AÇYKDÝRYS!

ÝAŞ DIPLOMATYŇ SESI

Biziň baş maksadymız Watana gulluk etmekdir! METBUGAT—INTERNET GAZETI

THE VOICE OF YOUNG DIPLOMAT

INTERNET NEWSPAPER

№19 (41) 2022-nji ýylyň 30-njy sentýabry

Our main goal is to serve the Motherland!

Easlandyryjysy — Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary instituty

Internet gazeti 2020-nji ýylyň 1-nji oktyabryndan bări çykýar

Политический комментарий

ВО ИМЯ БЛАГОПОЛУЧНОЙ И СЧАСТЛИВОЙ ЖИЗНИ

ся Родиной только с народом! Государство является государством только с народом!, являющимся продолжением принципа Героя-Аркадага «Государство – для человека!», уверенно ведет родной народ к благополучной жизни и поступательному росту мощи Отчизны.

31 годовщину государственного суверенитета наша страна традиционно отметила новыми замечательными достижениями и большими трудовыми победами, каждая из которых отдельной главой войдет в летопись независимости современного Туркменистана. По сложившейся традиции основные торжества в честь славной даты национального календаря развернулись на площади перед комплексом Государственной трибуны. Торжества в честь независимости Туркменистана были завершены грандиозным красочным фейерверком, который является неотъемлемым атрибутом праздников новой исторической эпохи, расцветившим вечернее небо над беломраморным Ашхабадом мириадами ярких огней.

Присутствие почетных гостей в лице губернатора Санкт-Петербурга Александра Беглова, губернатора Челябинской области Российской Федерации Алексея Текслера, Президента Республики Татарстан Российской Федерации Рустама Минниханова на торжественных мероприятиях в честь 31 годовщины священной независимости свидетельствует об укреплении и повышении международного авторитета и успешности внешнеполитических инициатив Президента Туркменистана.

Суверенитет нашей Родины – фундамент счастливой и благополучной жизни народа страны. Ярким свидетельством сказанного являются прекрасные трудовые победы, достигнутые за 31 год независимого развития. За годы независимости во всех сферах жизнедеятельности были достигнуты огромные успехи. Сегодня Туркменистан – страна с мощной экономикой, совершившей социальной системой, стремительно развивающееся и пользующееся большим авторитетом в мире государство.

Воодушевленность, любовь к Родине, Герою-Аркадагу, уважаемому Президенту, вера в светлое будущее показывают всему миру мудрость и созидательный дух туркменского народа, который сегодня большими трудовыми победами и достижениями встретил славную 31-ую годовщину священной независимости.

Таким образом, события второй половины сентября продемонстрировали, что современный Туркменистан, под руководством Президента Сердара Бердымухамедова – это страна, устремленная в будущее, твердо приверженная своим глубоким и мудрым национальным традициям, нравственным ценностям, сохраняющая преемственность пронесеной сквозь тысячелетия высокой духовной культуры.

Мая ЧАРЫЕВА,
преподаватель кафедры мировых языков
Института международных отношений
Министерства иностранных дел Туркменистана.

В эру Возрождения новой эпохи могущественного государства народ Туркменистана широко и торжественно отпраздновал 31 годовщину священной Независимости с чувством гордости, встречая ее с высокими показателями. Наше нейтральное государство уверенно вошло в ряд стремительно развивающихся стран мира, народы которых живут счастливо и благополучно.

Праздник Независимости – не только важная дата в жизни нашего народа, но и прекрасная возможность оценить пройденный путь, понять значение достигнутых рубежей и определить предстоящие задачи. В этом контексте Довлет Маслахаты стал историческим событием накануне празднования 31 годовщины независимости страны.

Довлет Маслахаты, состоявшееся 23 сентября, еще раз подтвердил, что благодаря глубоко продуманной и научно обоснованной государственной стратегии Героя-Аркадага удалось обеспечить динамичные показатели прогресса государства, финансовую и социальную стабильность, а также продолжить промышленно-инновационный курс развития, эффективно используя ресурсный, минерально-сырьевой и человеческий потенциал. Сегодня уважаемый президент Сердар Бердымухамедов, руководствуясь девизом «Родина являет-

IL-ULSUŇ GEÑEŞ ETSE...

Türkmenistanyň
Döwlet
Maslahaty

Hormatly Prezidentimiz
mukaddes Garaşsyzlygy-
myzyň 31 ýyllygyna bagyş-
lanan Döwlet Maslahatynда
yurdumyzy mundan beýlak-de
hemmetaraplaýyn ösdürmegiň ileri
tutulýan wezipeleri boýunça çykýş et-
di hem-de zähmetde tapawutlanan ildeş-
lerimiziň ençemesini döwlet sylaglary bilen
serpaýlady. Şeýle döwlet ähmiyetli dabara
gatnaşyp, ony gözüň bilen görmek, sözüň
doly manysynda, hakydamdan çymajak pur-
satlaryň naýbaşyzy boldy. Şonuň üçin hem
göz açyp-yúmasы salymda Döwlet Maslahatynыň nädip guitaranyny hem duýman galyp-
dyryn. Ol pursatlar ömrüm් manyly bir bö-
legine örürüldi. Bu Maslahat ýöne bir Döwlet
Maslahaty däl, eýsem, halkyň ykbalyna tä-
sir ediji, taryhy wakalaryň biridir. Arkadagly
Serdarymyzyň: «Watan diňe halky bilen
Watandyr!» diýen sözleriniň asyl manysy-
na bu dabara gatnaşanymda has hem içgin
düşündim.

Şol Maslahatda başga-da ençeme ýat-
dan çymajak wakalar bolup geçdi. Yňha,
hormatly Prezidentimiziň birnäçe ildeşle-
rimizi «Hormatly il ýaşulusy» ady, «Zenan
kalby» ordeni, Türkmenistanyň «Watana
bolan söygüsü üçin» medaly, Türkmenista-
nyň Prezidentiniň «Türkmeniň Altyn asyry»
bäsleşiginiň ýeňjisi ýaly döwlet sylaglary
bilen sylaglamagy, şeýle-de, iş kesilenlerin
günäsiniň geçirilmesi dabaranýň ähmiyetini
has hem artdyrdy. Bu nusgalyk işler halky-
myzy täze üstünliklere ruhlandyrıp, gijurly
zähmet çekmeklerine hyjuw berýär. Döwlet
Maslahatynda edilen taryhy çykýşlar biz ýaş
nesliň yüreklerine, kalplaryna içgin aralaşyp,
anymza siňdi.

Elbetde, biz — ýaşlar üçin bu sylaglar
halal zähmete ýapylan mynasyr serpaýyň
nusgasy hökmünde höwes döredýär. Nesip
bolsa, biz hem ata Watanymyzyň ösuslerine
goşant goşup, hormatly Prezidentimiziň sy-
lag-serpaýyna mynasyr nesliň biri boljakdy-
gymza ynandyrýarys!

Gurbanjemal ÖDEGURBANOWA,
Türkmenistanyň Daşary işler
ministrliginiň Halkara gatnaşyklary
institutynyň Halkara žurnalistikasy
fakultetiniň IV ýyl talyby.

ŞU SANDA

2 ✓

Garaşsyzlyga
bagyşlanan
diplom işim

3 ✓

Abadançylygyň
ak ýoly bilen

4 ✓

Täze küýzäniň
suwy sowuk ...

5 ✓

Türkmenistan
halkara media
giňiňliklerinde

6 ✓

Шарль луи де
Монтескье —
известный
правовед

7 ✓

İlleri bar
biziň ile
meňzeýir...

8 ✓

Şa serpaý —
ykbaldan uly
pay!

2 YAŞ DIPLOMATYŇ SESI

Gönimden gelsem, orta mekdebi tamamlanymdan bări her ýyl Garaşszlyk baýramy ýetip gelende «Taryp etmek so-gapdan» diýlen nakyla eýerip, Garaşszlygymza bagışlap makala ýazmak höwesine gurşalyp gelýärin. Yöne «ýazmak, döretmek — kyn iş» diýlenindenmi, námemi, her saparam bu ugurda degerli iş ýazmakda ýáýdanýardym. Emma, ine, bu gezek Garaşszlygymzyň 31 ýyllik baýramy golaylaşanda bolsa özümde has ýiti ýazmak islegini duýdum. Çünkü indi maňa bu ugurda makala ýazmagyma dayanç nokady bolýan hem-de gujur-gaýrat, hyjuw we pikir berip duran hikmet bar.

Geçen okuw ýylynda — 5-nji ýyl talyp döwrümde mukaddes Garaşszlygymza bagışlap ýazan diplom işim — girišden, üç bölümünden, jemlemeden ybarat bolup, ol döwlet synagynda hem gowy baha mynasyp boldy. Bu Garaşszlyk baýramcyligyna şol ylmy işimi ýazmak babatdaky başdan geçirilen pursatlarym, duýglarym barada ýazmagym we pikirlerimi paýlaşmagym, megerem, mähriban okyjylar, siziň üçin hem gzyzkly bolsa gerek.

Eýsem, men bu diplom işimi ýazmak pikirine nädip geldim!?

Hawa, bu ylmy işimi ýazmagyma iteren ilkinji sebäp «Biznes reklama» gazetiniň baş redaktory Seýitmyrat Geldiýewiň «Okuwçykam ilkinji alan sowgatlyk kitabym» atly publisistik makalasyňnyň «Yaş diplomatyň sesi» gazetinde (2021ý, 16-njy sany) çap edilmesi bolupdy. On-da awtor mekdep okuwçysy döwründe guralan bäsleşikde ýeňiji bolmagy mynasybetli žurnalıst Täçgeldi Gutlyýewiň «Soýuz hem Garaşszlyk» atly kitabyň özüne sowgat berilmegi bilen baglanyşkly wakalar hakda gürrün berýärdi. Soňra institutymyzyň talyplarynyň ýazan «Garaşszlygymzyň goşa ganaty» atly uly göwrümlü söhbetdeşliginiň «Yaş diplomatyň sesi» gazetinde çap edilme-gi hem meniň bu diplom işimi ýazmagyma itergi beripdi. Çünkü söhbetdeşlikde iki sany meşhur kitabyň — Gahryman Arkadagmyzyň «Garaşszlyk — bagty-myzz» atly eseriniň hem-de «Soýuz hem Garaşszlyk» atly kitabyň mysalynda diňe bir mukaddes Garaşszlygymzyň ähmiyeti açylyp görkezilmän, eýsem, geçen asyryň 80-nji ýyllarynyň ahyrynda, 90-njy ýyllarynyň başlarynda türkmen topragynda ýáýbaňlanan Garaşszlyk ug-rundaky mukaddes göreşin janly taryhy açylyp görkezilýän eken. Bulary okap, men ozaly bilen, Garaşszlygymza dü-şünmek barada öz bärden gaýtmalary-

ma göz yetirdim. Gurbannazar şahyryň Magtymguly Pyraga ýüzlenip:

*Seniň ömrüň hem-de işin barada,
Mäti Kösäjewiň bildini çeken,
Şägirdiň alsa-da bäslik bahany,
Entäk halypasyn bilmeyän eken*

— diýip ýazyşy ýaly, Garaşszlyk hakynda, her gün diýlen ýaly okuw korditorymza sataşyp, salamlaşyp ýören, daşyndan göräýmäge ýuwaş mugallymymyz — garaşszlygymzyň žurnalisti barada köp zatlara düşünmeýän ekenim. Şol söhbetdeşlikde nygtalyşy ýaly, Garaşszlyk aýsberg bolsa, şol aýsbergiň diňe üstki bölegini görýän ekenim, emma düybündäki iki

«Soýuz hem Garaşszlygymzyň» mysalynda Garaşszlyk tohumy ähli kynçlyklara, sowulkara, yssylara, suwsuzlyklara döz gelip, gögerip çykyp, soňra-da nahal bolup, indem bag bolup, miwelerini eçilýän ägirt daragt bolup yetißen eken.

Hawa, men «diplom işimi hökman Garaşszlygymza bagışlap ýazmaly» diýen çözgüde gelipdim.

Institutymzda özleşdiren seljerme žurnalistikasy dersimizde islendik ýazylmakçy bolunýan meseläniň ýedi ölçelip, bir kesilmelidigi öwredilerdi. Soňa göräde, men diplom işimi ýazmaga girişmezden öň, bu kitabyň il içindäki we Garaşszlyk örsündäki ornuna seljermeleýin düşünmek üçin sowal-jogap geçiripdim. İlkinji söhbetdeşlerimiň biri hem, häzirki wagtda hormatly dynç alşa çykan, öz wagtynda uzak ýyllap üzümçilik pudagynda

Mukaddes Garaşszlygymzyň 31 ýyllygyna

yássygynyň aşagyndan bir kitaby çykarды. Yaşulynyň áýtmagyna görä, ol bu kitabı onlarça ýyl bări ýássygynyň aşagında saklap, mahal-mahal gaýta-gaýtadan okayan eken. Şonda men Aman aganyň mysalynda türkmen halkynyň Garaşszlygymzy örän eý görýändiginiň ýene bir gezek şayady bolupdym.

Taryh ylymlarynyň doktry Ýazgylyç Orazgylyjow bolsa bu Garaşszlyk kitabyňa şeýle baha beripdi:

— Mundan 30 ýyldanam öň «Soýuz hem Garaşszlyk» eseriniň kitap bolup çykmagy üçin meşhur taryhçy, taryh ylymlarynyň doktry Kakajan Muhammetberdiýew bilen birikde seslenme-syn görünüşinde ak pata hem beripdik. Ol synymyz kitabyň içinde yerlesdirilip, çap edilendir — diýip, Ýazgylyç aga söhbedini könäni ýatlamakdan başlap, sözünü seýle jemläpdii:

— Kakajan Muhammetberdiýew bu kitaba diňe bir Garaşszlyk görevimiň manifesti hökmünde däl, eýsem, tutuş türkmen taryhyna täze garaýышы garamalydygymza, öz taryhymyz türkmen bolup özümüzün ýazmalydygymza nusga bolýan kitap hökmünde garardy. Geçen asyryň 90-nji ýyllarynyň ortalarındaky orta mekdepleriň taryh kitaplaryny şu kitabyň ruhunda ýazypdyk. Kakajan ağa: «Taryh ençeme onýyllyklardan soň hakyky taryha öwrülip başlayandır. Soňa görä-de, heňnam geçdikçe, geljekde bu kitabyň ähmiyeti has artar. Bu ugurda çeper eserler, ylmy kitaplar ýazylar, filmler dörediler» diýmeli halardy. Men hem şu pikiri doly goldaýaryn.

...Garaşszlyga bagışlanan diplom işim döwlet synagynda gowy baha mynasyp boldy. Bu meni geljekde hem, nesip etse, şu ugurda alymlyk işlerini ýazmaga synanyşmaga höweslendirýär. Elimi ýüregime goýup aýtsam, bu ugurda meniň üçin has esasy zat diplom we beýleki işleri ýazmak bilen mukaddes Garaşszlygymzy berkitmek, onuň taryhyň düýpli öwrenmek işine özbuluşły goşant goşyanlygymydr.

Eýsem, siz nähili goşant goşýarsyňyz, mähriban okyjylar?!

Oulgerek MELEKÁÝEWA,
Türkmenistanyň Daşary işler
ministriginiň Halkara
gatnaşyklary institutynyň Syýasy
kommunikasiya we internet
žurnalistikasy ugrunyň magistranty.

agronomçılık bilen meşgullanan, daýhan birleşiklerinde, oba hojalyk ugurlu dörlü edaralarda ýolbaşy wezipelerinde işlän Annamuhammet Gurbandurdyew bolupdy. Ol garaşszlyk kitaby bilen baglanyşkly duş gelen, ömürlik ýadynda galan bir ahwalat barada şeýle gürrün beripdi:

— Bir gezek maňa ýanymdaky dost-ýaralarymız bilen Gökdepeñiň ilersinde bagçylyk ýetişdirip, jaý gurnup, mal-gara bilen meşgullanyp ýören Aman ağa atly ýaşuly adamyň öýünde çay başynda gürrünleşip oturmak miýesser edipdi. Soňda Garaşszlyk barada gürrün çykandan, ol: «Soýuz hem Garaşszlyk» atly bir publisistik kitabym bar» diýip,

TÜRKMENISTAN – ŞANHAÝ HYZMATDAŞLYK GURAMASY

ABADANÇYLYGYŇ AK ÝOLY BILEN

Ýewraziýa —
Yedi yklymyň biri,
Dünýän kämillege rowan ülkesi.
Gör, ne ykbal,
Gör, ne beýik nesibe,
Türkmenistan — şol ülkäniň merkezi!
Ýewraziýa —
Gyzgalaňly bazardyr,
Barly täjirleri eýleýän bendi.
Magrypdan Maşryga uzayán ýollaň
Çatrygydyr gadym Oguzyň kendi.
Ýewraziýa —
Giňap ýatan meýdandyr,
Çar ýanyny mekan tutmuş ummanlar.
Bu sebitde durmuş joşyar,
joş alýar,
Gelyär muňa bagı görmegi göwnänler.

Arkadagly Serdarymyz görelde
Dostana kylmakda küren illeri.
Hut soň üçin,
Beýik nusgalyk üçin,
Halkara döwletli maslahatlarda,
Hormatly myhmandyr türkmen Lideri!

Hawa, häzirki wagtda dünýäniň gyzgalaňly bazary Ýewraziýa sebitinde yerleşyär. Dünýä ykdysadyýetiniň hereketlendirijisiniň kuwwatyny kesitleýän döwletleriň köpüsi hem bu yklymda mekan tutandyr. Sebitiň uly döwletlerini düzümide saklap, öz işini bu yklymyň çäginde alyp barýan iri guramalaryň biriňe Şanhaý Hyzmatdaşlyk Guramasydyr. 2022-nji ýylyň 16-njy sentýabrynda Özbegistan Respublikasında hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedowyň bu gurama agza döwletleriň Baştutanlarynyň Geňeşiniň mejlisine hormatly myhman hökmünde gatnaşmagy Türkmenistanyň alyp barýan parasaşty daşary syýasatyň dünýä derejesinde ýene bir ýola dabaranmasy boldy.

Bu gurama agza döwletleriň geografik arhitekturasynyň sütün çyzgysy Ýewraziýa sebitine esaslanýar. Bu sebitde hem Türkmenistan möhüm geosyásy, geoykdysady artykmaçlyga eýye. Şu nukdaýnazardan hem, ýurdumyzyň bu gurama agza döwletler bilen ikitaraplaýyn gatna-

täsirini yetirýändigi aýdyňdyr.

Türkmenbaşy Halkara deniz porty Ýewraziýa giňişliginde örän amatly ýerde yerleşyär. Şu jähetden hem, bu port Şanhaý Hyzmatdaşlyk Guramasyna wekilçilik edýän döwletler üçin ulag-logistika hyzmatdaşlyk babatda giň mümkinçilik açýar.

Ýeri gelende belläp geçsek, 2022-nji ýylyň mart aýýnda Eýran — Türkmenistan — Gazagystan — Hytaý ugry boýunça ilkinji üstaşyr konteyner otlusynyň gatnawy ýola goýuldy. Türkmenistanyň üstünden geçyän bu gatnawlaryň ählisi Şanhaý Hyzmatdaşlyk Guramasyna agza döwletleriň ulag-logistika ulgamynyň möhüm ugurlarydyr.

Ýangyç geçirijileriň ugurlaryny we geografiýasyny köpugurlaşdırýan Türkmenistan Ýewraziýa giňişliginde ägirt uly taslamany amala aşyrdy. Ilkinji tapgyry 2009-nji ýylyň ahyrynda ulanmaga berlen, häzirki wagtda 4-nji şahasy gurulýan Türkmenistan — Özbekistan — Gazagystan — Hytaý gaz geçirijisi Merkezi Aziýa — Hytaý aralygyndaky iri energetika halkasydyr. Bu gaz geçirijiniň ulanyaş girizilen döwründen 2022-nji ýyla čenli 320 milliard kubmetr türkmen «mawy ýangyjy» Hytaýa eksport edildi. Merkezi Aziýa — Hytaý gaz geçirijisiň dördünji şahasynyň (D) gurluşygynyň taslamasy iş ýüzünde amala aşyrylyar. Ol Türkmenistan — Özbekistan — Täjigistan — Gyrgyzstan ugry boýunça çekiler. Onuň işe girizilmegi bilen, gaz geçirijiniň umumy geçirijilik ukyby 85 milliard kubmetre, türkmen «mawy ýangyjy» Hytaý Halk Respublikasyna eksportynyň möcberi bolsa ýylda 65 milliard kubmetre čenli artar. Şeýlelikde, Türkmenistan

Hytaýa turba geçiriji arkaly tebigy gazy ibermekde liderligi saklaýar. 2021-nji ýylda Watanymyz Hytaýa 34 milliard kubmetr «mawy ýangyjy» eksport etdi. Sebitde möhüm ähmiýete eýye bolan Türkmenistan — Owganystan — Pakistán — Hindistan (TOPH) gaz geçirijisiň gurluşygy Owganystan ykdysadyýetini dijelmekde hem uly hemaya gütüjüne eyedir.

2021-nji ýylda Aşgabatda geçirilen ykdysady Hyzmatdaşlyk Guramasynyň sammitiniň çäklerinde Türkmenistan, Eýran we Azerbayjan ýylda 2 milliard kubmetre čenli gaz ugratmak hakynda alyş-çalyş şertnamasyny baglaşdyrlar. Türkmenistan Eýranyň üstü bilen Azerbayjana günde 5 — 6 million kubmetr gazy eksport eder.

Görüşümüz ýaly, sebitiň ykdysadyýetiniň hereketlendirijisini herekete getirýän energetika ulgamynada Türkmenistan möhüm orny eýleýär. Şu nukdaýnazardan, Şanhaý Hyzmatdaşlyk Guramasyna agza döwletler üçin Türkmenistan energetika ulgamynada ygtybarly hyzmatdaşdyr.

Gurbansähet GURBANSÄHEDOW,
Halkara žurnalistikasy fakultetiniň
II ýyl talyby.

BMG-niň
HALKARA
GÜNLERİ

International Translation Day

According to the Italian writer Umberto Eco, translating is "Saying almost the same thing." There is a whole world hidden in this word "almost".

The International Translation Day is celebrated annually on September 30. Representatives of the oldest profession had their own holiday only in 1991. It was proclaimed by the members of the International Federation of Translators on the day of the death of St. Jerome, who translated the Bible into Latin, and is considered the patron saint of translators.

The purpose of the International Translation Day is to confirm that professional

translation as a craft and art plays an important role in achieving the goals and principles of the Charter of the United Nations, bringing people closer together, promoting dialogue, mutual understanding and cooperation, ensuring development and strengthening international peace and security.

Therefore, on May 24, 2017, the UN General Assembly adopted a resolution on the role of professional translation people closer together, strengthening peace and promoting mutual understanding and development and proclaimed September 30 the International Translation Day.

The Institute of International Relations of the Ministry of Foreign Affairs of Turkmenistan pays attention to study foreign languages. The teachers of the Department of World languages of our institute teach students several languages such as English, Russian, Chinese, Arabic, Persian, German, French, Japanese. As its said "Practice makes perfect" our students improve their languages translating stories and poems of famous foreign writers. Their works are continuously published in the magazine "Dünyä edebiyaty".

Mahri HOJAYEVA,
3rd year student of the Faculty
of International Journalism
of the Institute of International
Relations of the Ministry
of Foreign Affairs of Turkmenistan.

4 YAS DIPLOMATYŇ SESI

(Soňy. Başlangyjy gazetimiziň geçen sanynda).

— Wepa, size berjek bolýan indiki soragym şeýle, sanly giňşilikde işewürlük bilen meşgullanmak, habarlar web saýtyny döretmek isleyän adam işini nämeden başlamaly!

— Gazykly soragyňyz üçin sag boluň! Halkymyzda «Her bir işe başlamazdan öň, ýedi ölçüp bir kes» diýen nakyl bar. İşewürlige girişmezden ozal, ilki öz üstünde işlemeli. Sende işewürlük işine hyjuw, gaýratlylyk, erjellik, gabat geljek kynçlyklara bolan durnuklylyk, ýeterlik bilim barmy?! Şu häsiyetleri bar bolan we her bir ädimini ölçerip bilýän adam diňe bir işewürlükde däl, islendik ugurda hem üstünlik gazanyp biler. İşewürlük işinde diňe seniň şu häsiyetlere eýe bolmagyň ýeterlik däl. Seniň bilen işleyän iş toparyň — kollektiviň her bir agzasynyň hem şu häsiyetleriniň bolmagy zerur. Könelerimiz aýtmyşlaýyn: «Ýekäniň čaňy çykma». İşewürlük işi bolsa, tutuş toparyň irginsiz yhlası, erjelligi bilen hakyky işewürlige öwrülyär. Ýene bir möhüm zatlaryň biri, edýän yhlasıny, zähmetiňi diňe öz hayryňa däl-de, Watanyň, halkyň bähbidine gönükdirmek gerek. Seniň bitirýän işin öz ýurduna, onuň adamlaryna nähili peýda getirer ýa-da getirýär?! Şu soragdan ugur alnyp, topar bolup, yhlasly işlenilse, işewürlük ösüse eýe bolýar.

— Her bir işin başyny başlajak bolşaň, belli bir derejede maliye çykdajylary hem bolýar. Şu ugurda nähili meselelerde duş gelmek bolýar?

— Elbetde, işewürlük işine başlanýlanda maliye serişdeleriniň bolmagy möhüm zat. Yöne mundan öň bolmaly zatlary hem bar. Olaryň ilkinjisi biznes ideýasynyň döwrebaplygy, möhümligi we geljeginiň bolmagydyr. Seniň edýän işewürligiň ozaldan bar zatmy?! Eger-de öňden bar bolsa, seniň işde beýlekilerden tapawutlandyrjak zatlary näme bolar?! Islendik işewürlük işine girişmezden ozal, onuň biznes meýilna-

masy düzülip, onda işewürlükde edilmeli işler, gerek boljak zatlary, şol sanda maliye

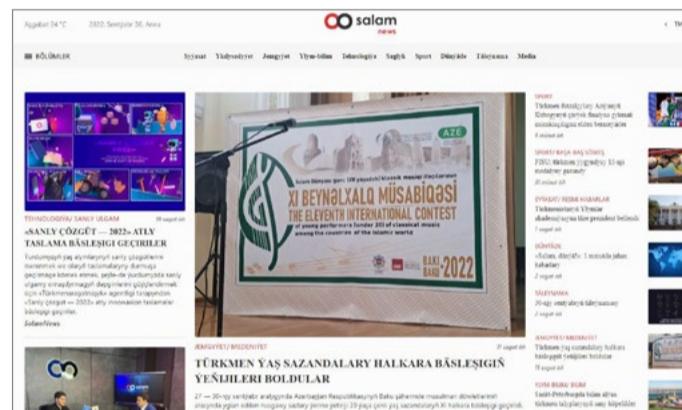
zehin, täzeçillik we şu häsiyetlere eýe bolan kollektiw. Islendik işde möhüm bolan bu häsiyetler we öz işine ezber kollektiw bolanda, gabat gelýän her bir kynçlylyg azgybirlik bilen ýeňip geçmek mümkün.

— «Salam News» web saýtynyň ýurdumyzyň beýleki habar beriş internet ne-

«TÄZE KÜYZÄNIŇ SUWY SOWUK»

ýa-da

«Salam News» hojalyk jemgyyetiniň we saýtynyň döreýsi hem-de iş alyp barşy hakynda söhbet

serişdeleri öňünden kesgitlenilýär. Ýurdumyzyň banklary tarapyndan işewürligi ösdürmek üçin ýeňilikli esasda karz serişdeleri bölünip berilýär. Onsoňam, eger-de seniň biznes ideýaň şeýle gowy, biznes meýilnamaň hem şeýle oýlanyşykly düzülen bolsa, seniň işini goldamaga ýardam etjek adamlar tapylyar. Saňa gerek bolan iň möhüm zat — işe söýgi, erjellik, yhas,

maglumatlaryň doğrulugy, anyklygy, mazmunyň baýlygy web saýtyň ygtybarlylygy nyýokarlandyrýan zat bolup durýär. Ýene bir zat, web saýt islendik ýasdaky we dörlü ugurlarda işleyän adam üçin gyzykly bolmaly, onda islendik gyzyklanma eýe bolan adam üçin habar, maglumat bolmaly. Şu üç zady biz habarlar saýtymyzy ösdürmegiň iň wajyp ugurlary hökmünde görýäris.

sirlerinden tapawutly aýratynlygy nämede?

— Internet giňşliginde, onda-da habarlar giňşliginde bolup geçýän täzelikleri hemmeden öň ile yetirmek wajyp wezipe. Habarlaryň biziň web saýtymyza ýurdumyza ilkinji bolup, halka yetirilmeginde üstünlikleriň bardygyny görýäris. Ikinjiden,

Onsoňam, biz okyjylary irizýän mahabat häsiyetli materiallardan gaça duryarys, okyjy bilen habar berijiniň arasynda bitaraplygy saklamaga çalyşyarys. Şonuň üçin-de biziň habarlarymz mahabat däl-de, maglumat we habar berijilik häsiyetindedir. «Salam News» Türkmenistanyň habar saýtlary tarapyndan ozal ulanyladyk habar kontent görnüşleriniň birnäçesini öz okyjylaryna yetirip başlady. Ozal Türkmenistanda hiç bir habar saýtlary tarapyndan ulanyladyk «gyzgyn habarlary» video görnüşinde taýýarlap, sosial torlarda paýlaşyp ugrady. Habarlar web saýtymyza Türkmenistanyň habar saýtlarynyň arasynda ilkinji bolup, her hepdäniň ýekşenbe günü ýurdumyza we dünýäde bolup geçen möhüm wakalarla video syn berip başlady. Alyp baryjylarymz iň möhüm wakalar barada video formatda gysgadan takyv gürرүň berýärler. Bu format abunaçylaryň ünsüni özüne çekýär.

«Salam News» Türkmenistanda we daşary ýurtlarda geçirilýän halkara çärelerle yzygiderli gatnaşyýär. Ýakynda «Salam News»-iň habarçysy Türkiyede geçirilen V İslam Raýdaşlygy oýunlaryna gatnaşyp, türğenlerimizň üstünliklerini we oýunlardan pursatlary wideoreportaž, fotoreportaž formatlarynda halkymyza ilkinji bolup yetirdi. Şular ýaly halkara ähmiyetli çärelerle habarçylarymyzň iberilmegini geljekde hem işjeňleşdirmegi maksat edinýäris.

— Sag boluň! Size geljekdäki işleriňizde hem üstünlikleriň ýar bolmagyny arzuw edýarin!

Gyzylgiul MOMMYÝEWA,
Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutynyň Syýasy kommunikasiya we internet žurnalistikasy hünariniň magistranty.

TERJIME ETMEGI BAŞAR!

Hünärmenleriň sany barha artýar. Türkmenistanyň ýokary okuwmekdeplerinde, şol sanda biziň institutymyza hem soňky ýylarda dil bilimi bilim syýasatyň merkezinde bolup, diliň köpdürülögini saklamaga we goldamaga, okatmagyň esasy dili hökmünde döwlet diliniň beýleki diller bilen özara gatnaşygyny üpjün etmäge gönükdirlendir.

Şundan ugur alyp, institutymyza daşary ýurt dilleriniň okaďylsyny kämilleşdirmek, terjimeçik işini ösdürmek ugurunda zerur şertler döredilýär.

Institutymyza esasy daşary ýurt dili hökmünde iňlis we rus dilleri öwredilýär, nemes, arap, hytaý, pars, fransuz, ýapon

Salut! Привет!

Hello!

dilleri bolsa ikinji daşary ýurt dili hökmünde öwrenmek üçin höđürilenlýär. Talyplara daşary ýurt dillerini öwretmek hem lingafon we sinhron terjime okuwtotaglarynda kompýuterleriň, audio we interaktiv enjamlaryň üstü bilen amala aşyrylýär. Okatmagyň innowasion tehniki serişdeleri, interaktiv usullary giňden peýdalanylýär.

Dersleriň atlary «Hünäri boýunça iňlis dili», «Hünäri boýunça rus dili» diýilip atlandyrlylýär. Bu batda aýdanymyza, şu dersler diňe bir daşary ýurt dilini (iňlis we rus dillerini) öwretmäge däl-de, eýsem, talyplaryň hünär bi-

limini, başarnyklaryny, endiklerini emele getirmäge ýardam edýän dersler bolup durýär. Halkaraçy hünärmenleri taýýarlamakda okadylyşyň hünäre gönükdirilen häzirki zaman tehnologiyasy, okuwtiplary, gollan-

LANGUAGE INTERPRETER

30-njy sentýabry — Halkara terjimeciler günü

malary we elektron okuwyň netijesini, talyplaryň ele alan endiklerini geljekki işlerinde ulanyp bilmeklerini göz öňünde tutýär. Daşary ýurt dilleri dersinde internet we elektron kitaplar mugallymlar we talyplar üçin uly goldaw bolup durýär. Talyplara tabsyrylan ýumuşlar internetiň kömegi bilen baý çeşmelerden peýdalanylýyp, ýerine yetirilýär. Talyplarymyzyň we mugallymlarynyň dürlü dillerden terjime edýän uly we kiçi görwümlü eserleri «Ýaş diplomatiy sesi» gazetimizde hem-de «Dünýä edebiýaty» žurnalynda yzygiderli çap edilýär. Meselem, institutymyzyň mugallymy Mähriban Gelenowanyň hytaý dilinden türkmen diliňe terjime edýän eserleri bu žurnalda yzygiderli ýerleşdirilýär.

Biz talyplara daşary ýurt dillerini öwretmekde, olaryň terjimeçilik başarnyklaryny ösdürmekde mundan beýlak-de ähli tagallalary ederis.

Maya ORAZOWA,
TDIM-niň Halkara gatnaşyklary institutynyň Dünýä dilleri kafedrasynyň uly mugallymy.

Обзорение

TÜRKMENISTAN HALKARA MEDIA GİNIŞLİKLERİNDE

Голос мира о нашей Родине

Во второй половине сентября 2022 года события и новости политической, экономической, социальной сфер нашей Отчизны нашли свое достойное отражение в мировом информационном пространстве.

Взаимовыгодное сотрудничество Туркменистана с международными организациями было освещено информагентством **SNG.TODAY**, на своем официальном сайте которого была размещена новость об озвучивании Туркменистаном своих инициатив на Генассамблее ООН.

«Представители Туркменистана выступили на 77-й сессии Генеральной ассамблеи ООН, которая проходит в Нью-Йорке. Официальный Ашхабад, в частности, предложил рассмотреть проект резолюции «Диалог - гарантия мира».

По мнению туркменской стороны, принятие данного документа подтвердит приверженность всех стран-участниц **SNG.TODAY**. Организации к переговорным способам решения конфликтных ситуаций вне зависимости от их сложности. К тому же, республика внесла предложение объявить 2025 год «Годом мира и доверия».

Государственные праздники Туркменистана, проводимые на высшем уровне, также нашли яркое освещение в информационном пространстве. В частности, авторитетное информагентство **CentralAsia.news** сообщает о проведении парада в честь Дня Независимости нашей Родины:

«В столице Туркменистана 27 сентября прошел военный парад, посвященный 31-й годовщине Независимости страны. В праздничном мероприятии приняли участие **CentralAsia.news** военнослужащие всех родов войск, продемонстрированы достижения республики за годы суверенитета.

После окончания военной части состоялось праздничное шествие работников различных отраслей народного хозяйства, спортсменов, деятелей культуры, детских творческих коллективов. Завершилось торжество яркой музыкальной композицией.

Отметим, что на мероприятии присутствовали высокие гости из России – глава Татарстана Рустам Минниханов, губернаторы Санкт-Петербурга Александр Беглов и Челябинской области Алексей Текслер».

Развитие взаимовыгодных отношений нашей страны с соседними также не осталось в стороне от внимания иностранных СМИ. В частности, новость о расширении взаимовыгодных связей между Ашхабадом и Челябинском была размещена на официальной странице новостного агентства **SNG.FM**:

«Президент Сердар Бердымухамедов 26 сентября провел переговоры с прибывшим в Ашхабад с официальным визитом губернатором Челябинска Алексеем Текслером. Политики рассмотрели перспективы расширения взаимодействия в экономических направлениях, которые интересуют обе стороны.

Отмечено, что Туркменистан и Россия имеют совместные цели по увеличению перечня продукции в осуществлении обоюдного оборота товарами. В данном контексте, была подчеркнута готовность туркменской стороны поставлять продукцию нефте- и газодобывающей, легкой промышленностей, ковры, а также продукты АПК».

Освещение таких важных событий и новостей, происходящих в нашей стране, является еще одним ярким свидетельством высокого уровня заинтересованности авторитетных международных агентств общественно-политической жизнью нашего государства.

Во второй половине сентября 2022 года мировые новости и события, касающиеся таких значимых сфер жизнедеятельности человека, как инновационные технологии, экология, экономика, градостроительство, астрономия, нашли свое достойное отражение в мировом информационном пространстве.

Китай запустит на орбиту панели для сбора солнечной энергии

Астрономическая сфера деятельности человека, а также последние события, касающиеся этого направления, вызвали высокую заинтересованность зарубежных новостных агентств. В частности, запуск на орбиту панели Китая для сбора солнечной энергии стал ярким событием последних дней:

для создания возобновляемых источников энергии.

В Великобритании представлен новый королевский шифр

В частности, политическая сфера и последние новости, касающиеся этого направления стали предметом пристального внимания мировых информагентств:

млены в цвете золота.

Новый национальный шифр был выбран королем Карлом III из десяти вариантов, предложенных геральдической палатой Великобритании. Отныне монограмма будет использоваться в официальных документах, на почтовых ящиках и государственных зданиях, на военной и полицейской форме.

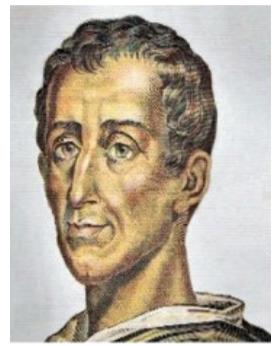
6 ŸAŞ DIPLOMATYŇ SESI

Со школьной скамьи, задолго до поступления в вуз, я уже интересовалась жизнью и деятельности известных правоведов. Меня интересовали их сочинения, изречения и афоризмы, а также взгляды на жизнь. К тому времени Шарль Луи Монтескье стал одним из любимых мною писателем и правоведов.

Я хотела бы коротко ознакомить вас с жизнедеятельностью знаменитый французский писатель и гуманист, правовед, один из крупнейших политических философов раннего этапа эпохи Просвещения. Монтескье стал известен своей защищенной принципа разделения исполнительной, законодательной и судебной властей как средства обеспечения законности. Родился 18 января 1689 года в замке Лабред, имел титул барона де Лабред. Получил образование в колледже ораторианцев в Жюи близ Парижа, затем начал изучать право в Бордоском университете и в 1708 году, стал адвокатом. В 1721 году, завоевав симпатии широких слоев читающей публики живой сатирикой на французское общество — «Персидскими письмами», в 1728 году Монтескье избран членом Французской Академии. В том же году отправился в путешествие по Австрии, Италии, небольшим германским княжествам вдоль Рейна, Голландии.

Историческое сочинение «Рассуждение о причинах величия и падения римлян» — небольшое, но очень важное в творчестве Монтескье сочинение. Монтецкье принадлежит к числу тех мыслителей, которые рассматривали исторический процесс как закономерность, а неявление случайности. Философский трактат «О духе законов» (1748) — труд всей жизни Монтецкье, который попал в «Индекс запрещенных книг» в 1751 году. В трактате изложены политические взгляды, в частности, взорвания на государство и право. Философ выступал

ШАРЛЬ ЛУИ ДЕ МОНТЕСКЬЕ — ИЗВЕСТНЫЙ ПРАВОВЕД

против абсолютизма, анализировал различные формы правления и предлагал новые, более справедливые законы, гражданскую свободу и по-новому организовать власть в его стране. Монтецкье активно посещал литературные салоны и клубы, был знаком со многими литераторами, учеными, дипломатами, среди которых был французский исследователь спорных вопросов международного права Габриэль Мабли. В своих воспоминаниях он писал, что в Англии хорошо думать, в Германии — путешествовать, в Италии — веселиться, а во Франции — иметь дом. Но сам ученый думал и работал всюду, детально изучал законы и обычаи каждой страны, занимался географическими, антропологическими исследованиями.

«О духе законов» (фр. De l'esprit des loix) — трактат по политической философии за авторством Монтецкье, опубликованный анонимно в Женеве в 1748 году; один из программных текстов эпохи Просвещения. Несмотря на включение в Индекс запрещенных книг (1751), трактат быстро получил известность за пределами Франции и был переведен на основные языки Европы.

У Шарля Луи Монтецкье мне больше всего нравятся афоризмы про учебу, а в особенности, «Надо много учиться, чтобы знать хоть немного», который дает мне жизненный мотив, в том числе и для прочтения различных полезных книг, связанных с моей будущей профессией.

**Зульфия ЯНАБАЕВА,
студентка IV курса факультета международного
права Института международных отношений
Министерства иностранных дел Туркменистана.**

HER GÖRENIÑI HYDYR BIL, DOGLAN GÜNÜÑI GADYR BIL

mymyz, dünýä taryhy, medeniýeti barada bilim ýuki ýetik bolan Aýna BAÝMURADOWA bilen söhbetdeş bolmagy makul bildim. Öwrenen täze zatlarymy bolsa, mähriban okyylar, siziň bilen paýlaşýaryn.

Köp adamlar bu günü baýramçılık hökmünde belleyär. Köp halklarda ýaşı dolýan adama sowgat bermek adat hasaplanylýar. Tegelek, ýagny her 5 ýıldan dolýan ýaşa ýubiley ýaşı diýiliýär. Doglan günü bellemek däbiniň haçan dörändigi entek belli däl. Ýazuw çeşmelerinden, has ta-kygy, Töwrat kitabyndan ugur alsaaň, gadymy rimliler hem doglan günü bellemek dabarasyny geçirýän ekenler. Özide ol baýramy, esasan, buddizme eyeryän adamlar belleýän ekenler. Şem ýakmak adaty greklerde döräpdir. Olar Artemidanyň doglan gününde tegelek çöregiň ortasynda şem ýakyp, ybadathanada goýyan ekenler. Käbir alymlaryň aýtmagyna görä, doglan günü bellemek dini-medeni häsiýete eýe bolupdyr. Ol günü dost-ýarlaryň, dogan-garyndaşlaryň döwresinde bellemek erbetliklerden, arwah-jynlardan goraýar diýen ynanç bar eken.

Häzirki döwürde-de adamlaryň dürlü-dürlü bolşy ýaly, halklaryň hem her biriniň doglan günü bellemekdäki özbolusly aýratynlyklary, edim-gyylary bar. Ýagny Niderlandlarda 5, 10, 15, 20, 21 ýaşlar tapawutly ýaşlar hasaplanylýar. Ol gün ýaşı dolýan adama has aýratyn, úýtgeşik sowgatlar beriliýär. Yaponiýada bolsa, has gymmatbahaly, tapawutly sowgatlary almaklyga diñe 60, 70 we 79, 88, 99 ýaşan adamlar mynasyp hasaplanylýar. Şeýle hem, ýaponlar haçan doglandygyna garamazdan, 1-nji ýanwar günü ýaşı dolýar diýip hasaplayarlar. Mundan başşa-da, Yaponiýada 3, 5 we 7 ýaşan çagalar üçin aýratyn bayramçılık bar.

Beyik Britaniýada 80, 90 we 100 ýaşan adamlar Patyşa tarapyndan şahsy gutlag hatyny alýarlar. Beyik Britaniýanyň Patyşalarynyň bolsa, iki sany — biologik we resmi

Muny bilmek gyzykly

doglan günleri bar. Resmi doglan gün Eduard VII taraipyndan durmuşa geçirilýär. Ol Patyşa öz doglan gününü halky üşürip, ýylyň güneşi we salkyn wagtynda bellemek isläpdir, özi bolsa güýzüň ahyrynda doglupdyr. Häzir Beýik Britaniýanyň Patyşasynyň doglan günü iýunyň ikinji şenbesinde bellenilýär. Amerikan mekdeplerinde bolsa, ugurtaplyj okuwcýlar ýarym doglan günü bellemekligi oýlap tapypdyrlar. Meselem, on ýarym ýaş. Bu adat hakyky doglan günü dynç alyş möwsümine gabat gelýän okuwcylaryň synpaşlarynyň arasında ýaş toýunu bellemekleri üçin döredilipdir.

Biz ýylда bir gezejik, diñe ynsanyň dünyä inen gününü belleýän bolsak, Demirgazyk Amerikadaky indeýler ondan başşa-da, ynsanyň ilkinji gezek oturan we ýöräp başlan günlerini hem belleýän ekenler. Yeriň ýüzünde adamlaryň doglan günleriniň ýygyligyny bilmek hem gyzykly. Demirgazyk ýarym şarda iň köp doglan gün 5-nji oktyabrda düşyär, iň azy bolsa, 22-nji maýa. İrlandiyada doglan günü belleýän adamýň gulagyndan çekmeklige derek, ýaşı dolýan çagany dikbaşaklygyna öwüryärler we ýaşan ýaşynyň üstüne yene bir ýyl goşup, kellesini ýuwaşjadan ýere degrip sanayarlar. Meksikada bolsa, doglan gününü belleýän adam şemleri üflemeklige derek, gözünü daýyp, içi kempütandan doly ýörítte gurjagy döwyär. Germaniyada doglan gündäki süýjülik torty irden taýýar edilip goýulyär. Onuň üstüni bolsa adamýň ýaşandan bir san artyk mukdardaky şemler bilen bezeýärler. Ol şemler tutuş günüň dowamynda ýanyp durýar. Sönenleriň ýerini bolsa, täze şemler bilen çalyşyarlar. Baýramçılıgyny sebäpkäri ol şemlere üfleyär we oturylyşygyň ahyrynda dileg edýär.

Täze Zelandyada tortdaky şemler söndürilenden soň, ýörítte «Doglan gün aýdymyny» aýdýarlar. Ondan soň ýaşı dolýan adamýň arkasyna ýaşan ýaşyna görä we indiki şowlulygy üçin yene bir gezek ýuwaşjadan kakýarlar. Koreya Respublikasynda doglan gününün esasy süýjüligi tort däl-de, tüwüli pirog hasaplanylýar. Olar şol gün pirogdan näçe köp adam iýse, doglan gününü belleýän adamýň ömrüniň şonça-da uzak boljakdygyna ynanýartar. Hytaýda bolsa, doglan günün esasy nahary uzak ömri aňladýan uzyn aş hasaplanylýar. Özi-de ol aşy nahar wagty mümkün boldugycä uzak céýnemek dogry saýylýar. Daniýada çaganyň doglan gününü penjireden baýdak asmak arkaly belleýärler. Şeýlelik bilen, tóweredäki adamlar bu öydäki çaganyň ýene bir ýaşynyň dolýandygyny bilyärler.

...Ine, meniň altyn güýzde úýtgeşik duýga gurşalyp, doglan günleriň altyndygy, gadyrdygy babatda toplan altyn maglumatlarym. Eýsem, siz hem doglan günlere gadyr hökmünde garayarsyňzmy?!

**Mähriban HUDAÝGULÝEWÀ,
Türkmenistanyň Daşary işler
ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutynyň
Halkara žurnalistikasy fakultetiniň
III ýyl talyby.**

ILLERI BAR BIZIŇ ILE MEŇZEÝIR...

Bir Güneşiň ýylsyna çoýunyp, bir Aýyň ýagtysynda gezip, şol bir ýyldyzlary saňayan adamlary başga-da nämeler baglanyşdyrýarka! Gürrüň Täjigistan Respublikasy, türkmen-täjik dostlugu, has anygy, dostlukly döwletde önumçilik tejribeligiñ geçýän talyplarymz hakynada. Institutumyzyň Halkara žurnalistikasy fakultetiniň 5-nji ýyl talyby Laçyn RAHMANOWA bilen internet arkaly guran söhbeteşligimizi dykgatyňza yetirýar.

— Laçyn, daşary ýurtda önumçilik tejribeligiñ geçmek bagtynyň mijesser etmegi bilen gutlayarym!

— Hakykatdan-da, ykbal maňa ýatsam-tursam hyályma gelmejek bir ýol taýýarladypy. Daşary ýurtlardaky ilçihanalarymyza önumçilik tejribeligiñ geçmäge ugradyljak institutumyzyň ondan gowrak talyplarynyň arasynda öz adymyň hem bolmagy ýüregime ganat berdi.

— **Žurnalıst hökmünde daşary ýurtda bolmak kalbyňzda nähili duýgulary oýarýar?**

— Meşhur şahyr, žurnalıst Kakamyrat Rejebowyň: «Žurnalıstiň işi her dogan Gün bilen täzeden başlanýar. Çunki döwrüň taryhy, ilki bilen, metbugatda ýazylýar» diýen sözleri bar. Dostlukly döwletiň paýtagty — Duşenbe şäherine 12 hepedlik tejribelik geçmek üçin ýola düşen günüm şol sözleri aňymda aýladym.

Duşenbä ugramazdan ozal, Eýranyň Maşat sähérinde ýerleşýän Gyzyl Ymam metjidine zýýarat etdik. Arassa, giň, owadan metjidiň üýtgeşik binagärlik çözgüdi göreni haýrana goýyar. Ertesi gün Täjigistan Respublikasynyň paýtagtynda ýerleşýän Türkmenistanyň ilçihanasyna geldik. Şol gündenem «Täjigistan gündeliginى» ýöredip başladym. Gören-eşiden wakalarymy ýazga geçirýarin. Gündelik bolsa žurnalıstiň möhüm «guraly».

— **Ilçihanada geçýän tejribelik döwrüňizde ýatda galan pursatlarynyz barada-da aýdaysaňyz?!**

— Hawa, her gün bir zatlary öwrenmek, bir zada göz ýetirmek, ilçihana gelýän türkmen raýatlary bilen işleşmek, esasan hem, wekilhanan işgärleriniň arasyndaky sylag-hormat mende uly tásir galdyrdy. Bize dürlü tabsyryklary berýärler. Talyp tejribeliginde wekilhananyň

Halkara derejeli tejribelik

«*tajikistan.tmmembassy.gov.tm*» internet saýty bilen ýakyndan tanyşdyk. Saýtda ýurdumuz baradaky tazelikler üç dilde köpçülige yetirilýär. Ilçihanada özümüz tejribelik geçýän talyp dälde, edil işgärleriň biri ýaly duýyarys.

— **Täjik žurnalistikasy barada nämeleri aýdyp bilesiniz?**

— Täjik hem-de türkmen žurnalistikasynda meňzeşlikler we umumylyklar örän köp. Täjik habar beris serişdelerinde-de millilige, halkyn mirasyna, taryhy gymmatlyklara aýratyn uns berlip, döwletiň alyp baryan syýasaty wagyz edilýär. Şonuň bilen birlikde-de, döwrüň, dünýaniň wakalaryna syn berilýär, durmuşn nogsanlyklary tankydy materiallaryň üstü bilen berk ýazgarylýar. Žurnalistikanyň seljerme, jedel, ritorika ýaly târlar bilen ýazylan makalalar hem az däl. Gönü ýálymda berilýän «Sou» gepleşigi maňa örän ýarady. Köp gepleşikler rus dilinde alnyp barylýar. Edil biziň ýurdumyzdaky ýaly, täjik bazarynda hem-de ilitayň iň gelim-gidimli ýerlerinde kiosklar hereket edip, olardan islendik täjik gazet-žurnalyny tapmak bolýar.

— **Laçyn, dostlukly döwletde boş wagtlary-**

— **ňyz hem gyzykly geçýän bolsa gerek?!**

— Boş wagtlarymyzda sähériň owadan ýerlerine gezelenç edýäris. Sadadan myhmansöyer, diýeseň adamkarçılık millet, tebigatyň tâmiz howasy, Duşenbäniň özüne mahsus binagärlik sungaty, owadan köller, medeni merkezler, täjikleriň göz gamaşdyryjy milli lybaslary, milli tagamlar... «Görogly» şadessanyndaky «İlleri bar biziň ile meňzeýir» diýen setirleri ýadyňa salýar. Ön olary telewizorda görýärdik. Emma «Eşiden deň bolmaz, görén göz bilen» diýleni-dä.

Dil baýlygymyzy ösdürmek maksady bilen, iňlis dili okuwyna-da ýazyldyk. Hepdäniň bâş gündünde okuwa gatnaýarys. Şol ýerde täjik raýatlary bilen gürründeşlik edip, wagtymyzy gowy geçirýäris. Bir tarapdan, dil öwrenýäris, beýleki tarapdan, täjik-türkmen dostlugyny berkidyäris.

Her gün bize bir zatlary ýadygär galdyryar. İň bolmanda kiçijek zat öwrenýäris ýa-da görýäris. Täjigistandyk başdan geçirilmelerimiz dowam edýär. Nesip bolsa, institutumyzyň «ÝAŞ DIPLOMATYŇ SESI» gazetiniň geljek sanlarynda makalalar bilen çykyş etmegi göz önde tutýaryn. Biz — geljekki halkaraçy hünärmenlere döwrebap şertlerde okamaga, dünýä tejribeleri biley aýakda gitmäge döredip beren mümkünçilikleri üçin Arkadagly Serdarymyza alkyş sözlerimizi aýdýarys.

— **Nesip bolsa! Uzak illerden salamyňzy gazetimiziň üstü bilen ýetirip duruň! Size döredijilik we durmuş üstünliklerini arzuw edýaris!**

Söhbeteş bolan: Atamyrat YAZWELIÝEW, Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutynyň Halkara žurnalistikasy fakultetiniň I ýyl talyby.

Dünýä metbugaty

Asyrlardan habarly gündelik dünýä gazetler

Házırkı wagtda dünýä möçberinde köpçülükleyin habar beris serişdeleriniň ähmiyeti barha artýar. Media giňisliginde metbugat neşirleri, teleýálymlar we beýleki habar beris serişdeleri peýda bolup, meşhuryla ýetýärler, kâbirleri bolsa bäsdeşligi netijsinde ünsden düşyärler. Yöne şeýle bir neşirler bar welin, olar ähli döwürleriň synagyndan üstünlikli geçip, ýüzülyylklaryň dowamynda özleriniň at-abrâyalaryny iýtgewsz gorap gelýärler. «ÝAŞ DIPLOMATYŇ SESI» gazetiniň şu sanynda şeýle dünýä meşhur gazeteleriň kâbiri hakynda sóz açmagy müwessa bildik.

«The Guardian»

«The Guardian» Beýik Britaniýanyň milli gazetidir. İlkibaşa «Manchester Guardian» ady bilen tanalan bu kompaniya telekeçi Jon Edward Teýlor tarapyndan 1821-nji ýylда esaslandyrylyar. Házırkı wagtda bu neşir «Scott Trust Limited»-e degişli «Guardian Media Group»-yň bir böleğidir. Neşir gündelik bolup, 200 münden gowrak nusgada çap edilýär. Şeýle-de onlaýn görünüşinde hem okyjylara yetirilýär. «The Guardian» 1999-nji, 2005-nji, 2010-nji, 2013-nji ýyllarda Beýik Britaniýada «Milli gazet» adyna mynasyp görüldi. 2006-nji ýylda «Bütin dünýänin iň gowy gazet dizayny» baýragynyň eyesi boldy.

«The Wall Street Journal»

Bu neşir ilkinji gezek «Dow Jones&Company» kompaniyasy taraipyndan Nýu-Yorkda 1880-nji ýylda neşir edilýär. İşewürlige gönükdirilen gündelik neşir iňlis dilinde halk köpçülige yetirilýär. Soňra bu neşiri žurnalıstler Carlz Dou hem-de Edward Jons «The Wall Street Journal» gazetine öwürýärler. Gazet bu at bilen ilkinji gezek 1889-nji ýylň 8-nji iýulynda çap edilýär. Házırkı wagtda tiražy 4 milliona barabar bu gazet ABŞ-nyň iň köp nusgaly neşirleriniň biridir. 1996-nji ýyldan bari gazet elektron görüşünde okamak isleýän okyjylar üçin hem elýeterli. «The Wall Street Journal» özüniň 1,5 asyrlık taryhyň dowamynda edebiýat, saz, teatr, žurnalıstika ugurlaryndan gowşurylýan abraýly «Pulitsser» baýragyna 30 gezek mynasyp boldy.

«The New York Times»

«The New York Times» kompaniyasyna degişli olan bu neşir 1851-nji ýylyň 18-nji sentýabryndan bari yzygiderli çap edilýär. Birinji sahypasynyň ýokarky burcunda «Çap edilmäge mynasyp ähli haberlar» şygary ýerlesdirilene gazet haberler, pikirler, sport, işewürlük, sungat, ylym, moda, syýahat ýaly bölmülerden ybaratdyr. «The New York Times» gazeti okyjylara yetirýän täsiri babatda dünýäde 39-nji basganza, ABŞ-da bolsa «The Wall Street Journal»-dan soň ikinji orunda durýar. Ýeri gelende aýtsak, bu neşir «Pulitsser» baýragynyň 117 gezek eýesi bolmagy başardy. Ol bu babatda habar beris serişdeleriniň arasynda iň ýokary görkezijä eýedir.

«The Washington Post»

ABŞ-nyň Waşington sähérinde gündelik neşir edilýän bu gazetiň ilkinji sany 1877-nji ýylyň 6-nji dekabrynda okyjylara gowuşyár. Sebitiň iň ýaşuly gazeti olan «The Washington Post» Merilend, Kolumbiýa, Wirjiniya etraplary üçin neşir edilýär. Graham maşgalasy taraipyndan esaslandyrylyan bu neşir soňlugy bilen Jeff Bezozsyň eýeçiligine geçirýär. Dünýänin iň bay işewürleriň biri olan Bezos gazeti satyñ almak üçin 250 million dollarlyň haýryndan geçiripdir. Neşir hâzırkı wagtda Jeff Bezos tarapyndan esaslandyrylyan «Nash Holdings» kompaniyasyna degişli. «The Washington Post» «Pulitsser» baýragyna 47 gezek mynasyp görlüpdir.

Jahantäç ÖWEZOWA, Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutynyň Halkara žurnalistikasy fakultetiniň I ýyl talyby.

8

ÝAŞ DIPLOMATYŇ SESI

*Şa serpaý —
ykbaldan uly
pay!*

Yenijileri
gulyarys we olara
söz beryärüs

Maşgalam bilen saçagyň başynda oturan wagtymyz birden el telefonyma jaň geldi. Bu jaňyň üsti bilen öye gelen buşluk — Sha serpaýyna mynasyp bolandyggym hakyndaky hoş habar depämi görge yetirdi. Adam begenen wagty ýüregi joşyar diýleni.

Sol jaňdan soň kalbymda ylham joşdy. Watanymyzy, Arkadagly Serdarymyzy wasp edýän täze aýdymyň heňi serime geldi. Bu aýdymy, nesip bolsa, ýakyn wagtlarda işläp, diňleýjiler köpçüligine yetireris. Täze eserimiň halkymyzyň göwnünden turjakdygyna ynamym bar.

«Halkyň Arkadagly zamana-sy» ýylynda maňa Türkmenistanyň Prezidentiniň «Türkmeniň Altyn asyry» atly bäsleşiginiň ýenijisi bolmak bagtynyň miýesser etmegi ömrümiň ýatdan çykmajak pursadyr. Men Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutynyň çeper höwesjeňler toparynyň ýolbaşçysy bolup zähmet çekyärin. Elbetde, hut şonuň üçin hem Arkadagly Serdarymyzyň maňa ýapan Sha serpaýyna diňe bir özüme däl, eýsem, institutynyzyň çeper höwesjeňler toparyna edilen serpaý hökmünde garaýaryn. Bizi bagtyýar zamanada ýaşadýan Arkadagly Serdarymyzyň, Gahryman Arkadagymyzyň janlary sag, ömürleri uzak bolsun, tutýan tutumly işleri hemise rowaçlyklara ýar bolsun!

Rahman
TÄÇMUHAMMEDOW,
Türkmenistanyň Daşary işler
ministrliginiň Halkara
gatnaşyklary institutynyň
sanly ulgamlar we
komunikasiýa bölüminiň
esasy hünärmeni,
institutyň çeper höwesjeňler
toparynyň ýolbaşçysy.

*Serpaý — ynam,
ynam — borç*

SYGRYYET

Garasızlyk bagty

*Su howa, su asman, su toprak, su men,
Jem bolsak, bagtymyň bütinlidigidir.
Çunki bagt diýmek owaly bilen,
Döwletiň adamlar üçinligidir.*

*Garasızlyk berdi bize bu bagty,
Gahryman Arkadag nur çaydy döwre.
Berkararlyk — güllän ykbal daragty,
Döwlet — million ýürek deň urýan göwre.*

*Bar zatlar Watandan başlanýar munda,
Watanda başlanýar ýaşaýyış, ömür.
In uly dereje ynsan kowmunda,
Ene topragynyň erkinligidir.*

*Bu gün Arkadagly Serdary bilen,
Sol bagta çayylýar täze öwüsgin.
Yaşlykdan joş alyp, ümzügmiz belent,
Yhlasymyz myradyna gowuşsyn.*

*«Watan diňe halky bilen Watandyr!»,
Sygar bu milletiň gursagyndaky.
Arzuwmyz asuda, erkin, garasız,
Su ýurduň zeminde durmagy baky.*

*«Git» diýdiň, aýtmadyň nirädigini,
Tutuş süňňüm bilen eyledim inkär.
Senden jyda düşsem, diri däldigmi
Niçik, neneň, nädip düşünmediňkäň?!*

*Ah urdum, dadyma ýeten ýok ýerde,
Men seni soradym Haky çagyryp.
Taleými berdiňmi deňziň elleerne,
Meni dünýä iltäp duran labyrym?!*

*«Git» diýdiň, aýtmadyň nähili, neneň,
Diri galjagymy gidemeňde niräk.
Daragtdym gaşyňa göç edip gelen,
Şahasyny serip, köküni süyräp.*

«Git» diýdiň, aýtmadyň nirädigini...

Mätgurban MÄTGURBANOW,
Halkara gatnaşyklary institutynyň
Halkara žurnalistikasy fakultetiniň II ýyl talyby.